

herved bliver slaaet Modstanderne ud af Hænderne. Det er blevet sagt Aar for Aar og Gang paa Gang, at disse Arbejdsløshedskasser medfører jo, at Arbejderen slet ikke vil tage Arbejde, for saa mister han sin Udsigt til Arbejdsløshedsunderstøttelse. Naar nu denne Fristelse, som mindre samvittighedsfulde Arbejdere muligvis kunde have til at afvise Arbejde, falder væk derved, at Modtagelsen deraf ikke berøver dem Retten til Arbejdsløshedsunderstøttelse, dersom de atter bliver arbejdsløse, bliver dette Vaaben derved slaaet Modparten ud af Hænderne, og jeg er glad ved og taknemmelig for, at det er kommet ind i Loven.

Altsaa, denne Lov byder efter min Mening en Blanding af Fremskridt, som kan accepteres, og accepteres med Glæde, og Mangler og Tilbagekridt, som efter min Mening umulig bør blive bestaaende i Loven. Det radikale Parti tilbyder sit Medarbejderskab til at faa disse Pletter ud af Loven, men for saa vidt det gennem Udvalgsbehandlingen ikke skulde lykkes, ønsker vi at udtale, at vi foretrækker den ureviderede Lov med de Fejl, den har, og som man kan faa rettet ad Aare, fremfor en revideret Lov, der for en uoverskuelig Aarrække fæstner Fejl og Mangler, som vi betragter som saa betydelige, ja som saa skæbnesvangre, at de muligvis er truende for hele Institutionen.

Schovelin: I Lighed med det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen) nødsages jeg til at indlede mine Bemærkninger om det foreliggende Lovforslag med nogle almindelige principielle Betragtninger for at begrunde mit Standpunkt overfor denne Lov. Jeg vil begynde med at udtale min levende Erkendelse af, at Arbejdsløsheden er en Svøbe for det moderne Samfund, og hvad jeg har udtalt udenfor Tinget, vil jeg benytte Lejligheden til ogsaa at udtale her, at det efter min Formening er den berettigede Kærne i den socialistiske Kritik af Samfundet, at den moderne økonomiske Samfundsordning er indrettet saaledes, at den med Nødvendighed til Tider medfører Arbejdsløshed for den store Samfundsklasse, som hedder Lønarbejdere. Det var ogsaa derfor betegnende, at Socialisterne i Begyndelsen af det nittende Aarhundrede oprindelig marcherede op under det bekendte Felt-raab: Retten til Arbejde, droit au travail — man kan ikke sige andet, end at dette var et i høj Grad sympatetisk Program. Jeg beklager, at den senere Lyst til at

forfølge Strejkebrydere har ført det moderne Socialdemokrati bort fra dette i og for sig ophøjede Ideal. Det er nemlig det, som er det rigtige ved Sagen, at et Samfund bør være økonomisk organiseret saaledes, at den Mand, endsiige den Familieforsørger, som ved Hjælp af sit Hoved og sine Hænder vil udrette et nyttigt Samfundsarbejde og derved ernære sig og sine, bør have sikret Lejlighed dertil. Min ærede Forgænger som Repræsentant for denne Kreds, Professor Birck, har en Gang sagt, at han overhovedet ikke anerkendte nogen Menneskeret undtagen Retten til at dø. Der er jeg saa langt som nogen fra at følge ham, for mig er det en hæsleg Frase. Nej, Retten til at dø har intet Menneske, det levende kræver nu en Gang Liv, Liv søger Liv, og det vil samfundsmæssigt i et moderne Samfund sige: Retten til Arbejde. Denne Ret til Arbejde har da ogsaa i Tyskland været anerkendt af en saa konservativ Statsmand som selve Bismarck.

Men netop fordi det er saaledes, hører jeg til dem, der oprindelig var stemt for en mere omfattende Løsning af dette vanskelige Problem end den, der i alt Fald umiddelbart aabnedes Udsigt til ved Vedtagelsen af en Lov som den nu bestaaende af 9. April 1907. I Modsætning til, hvad Kommissionen af 1885 fandt rigtigt paa Sygeforsikringsens Omraade, mente jeg, at man her burde gaa til Forsikringstvung, fordi Forsikringstvung altid har det Fortrin, at den virkelig løser Opgaven. Den løser ikke de Opgaver, som en frivillig Forsikring sideordnet kan løse i Retning af at styrke vedkommendes Selvfølelse, Initiativ o. s. v., men naar man vil Maalet og hastigt vil naa Maalet, er det umiddelbart nærliggende Middel at skride til Tvung. Og Forholdet er da ogsaa blevet det, som det har interesseret mig under Debatten at høre fremdraget af forskellige Talere, at naar denne Løsning af Arbejderspørgsmaalet er blevet en Succes, er det, fordi den, som det rigtigt er sagt, kun formelt har været frivillig, men i Realiteten er blevet taget op af Fagforeningsorganisationerne som obligatorisk. I Virkeligheden staar vi faktisk overfor en Tvungforsikring, og saaledes som Sagen har formet sig, erkender jeg, at der er grundet Udsigt til, at vi paa denne Vis kan komme det meste af Vejen frem mod Maalet.

Da man i sin Tid fra Højres Side gjorde de første Forsøg paa at faa Lovgivningsmagten til at slaa ind paa denne Vej, valgte man, som det er fremhævet, og